ليتصف المظلوم من ظالمه ويجازى كلا بعمله من غير حيف وقد رحمنا بارسال الرسل الينا بذلك وطال ما انذرونا حلوله وحذرونا صعوبته وطوله وصدق المرسلون اى الذى انوا بوعده ووعيده تنبيه فى اعراب هذا وجهان اظهرهما انه مبتدا وما بعده خبره ويكون الوقف تاما على قوله تعالى من مرقدنا وهذه الجملة ثم فيها وجهان احدهما استئنافة اما من قول الله تعالى او من قول الملائكة او من قول المؤمنين الثانى انها من كلام الكفار فتكون فى محل نصب بالقول الذى من الوجهين الاولين هذا صفة لمرقدنا وما وعد منقطع عما قبله ثم فى ما وجهان احدهما انها فى محل رفع بالابتدا والخبر مقدر اى الذى وعده الرحمن وصدق المرسلون فيه حق عليكم واليه ذهب ومكى والزمخشرى والثانى انه خبر مبتدا مضمر اى هذا وعد الرحمن ان اى ما كانت اى النفخة التى وقع الاحياء بها الا صيحة واحدة اى كما كانت نفخة الاماتة واحدة فاذا هم اى فجاة من غير توقف اصله جمع اى على حالة الاجتماع ثم تباعد منهم احد لدينا اى عندنا محضرون تذهبون تعالى ما يكون فى ذلك اليوم بقوله تعالى فاليوم لا تظلم نفس اى اى نفس كانت مكروهة او محبوبة شيا اى لا يقطع له ظلم ما من احد ما فى

شى

شى ما ولا تجزون اى على عمل من الاعمال شيا من الجزا من احد ما الا ما كنتم تعملون دنيا لكم عاركز فى حياتكم تذهبون سبحانه حال المحسن بقوله تعالى ان اصحاب الجنة اى الذى لا حظ للنار فى فهم اليوم اى يوم البعث وهذا البعث وهذا يدل على انه يعجل دخولهم ودخول بعضهم اليها ووقوف الباقين للشفاعات ونحوها من الكرامات عند دخول اهل النار النار وغير هذا يدل على انهم بكليتهم مقبلون عليه ومطمئنون له مع توجههم اليه بقوله فى شغل اى عظيم جدا لا تبلغ وصفة العقول كما كانوا فى الدنيا فى اشغل الشغل بالمجاهدات فى الطاعات وقرا ابن عامر والكوفيون بضم الغين والباقون بالاسكان بين ذلك الشغل بقوله فاكهون اى متلذذون فى النعمة واختلف فى هذا الشغل فقال ابن عباس فى افتضاض الابكار وقال وكيع بن الجراح فى السماع وقال الكلبى فى شغل اهل النار وما هم فيه من العذاب وقال ابراهيم امرهم ولم يذكر وقالهم وقال ابن كيسان فى زيادة بعضهم بعضا وقال فى ضيافة الله تعالى فاكهون وقيل فى شغل عن هوله اليوم يا اخذون ما اتاهم الله تعالى من الثواب فما عندهم خير من عذاب ولا حساب وقوله تعالى فاكهون متمم لبيان سبب تمام فانه لو قال فى شغل جاز ان يكون يتعال هم فى شغل اعظم من التفكر فى اليوم

Copyright © King Saud University